

Kancelaria Adwokacka

Dariusz Goliński

adwokat

ul. Wrzeciono 33 lok. 84, 01-963 Warszawa REGON 140050216 NIP 5321418792

tel: 602 388 971 email: Dariusz.Golinski@gmail.com

Warszawa, dnia 3 listopada 2014 r.

Minister Administracji i Cyfryzacji

ul. Królewska 27

00-060

Warszawa

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy

Działając jako pełnomocnik Artura Mykowskiego i Piotra Podoby, na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. w zw. z art. 129 § 2 k.p.a. wnoszę o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 października 2014. znak DWRMNiE-WROA.6120.2014, otrzymaną dnia 21 października 2014 r. umarzającą postępowanie o wpis do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych Kościoła Latającego Potwora Spaghetti.

Zaskarżonej decyzji zarzucam naruszenie:

- 1 art. 25 ust. 2, art. 31 ust. 3, art. 53 ust. 1-2 i 5 Konstytucji RP poprzez dokonanie przez organ arbitralnej i nieuprawnionej oceny związku wyznaniowego jakim jest Kościół Latającego Potwora Spaghetti, w wyniku której organ rejestrowy uznał, że Kościół Latającego Potwora Spaghetti nie jest związkiem wyznaniowym;
- 2 art. 9, 11, 14 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności [„EKPC”] poprzez przekroczenie przez Ministra Administracji i Cyfryzacji uprawnień organu rejestrowego i dokonanie nieuprawnionej ingerencji w wolności dot. sfery wierzeń wnioskodawców poprzez odmówienie im prawa do swobody wyznawania i szerzenia wiary religijnej uznając wyznawaną przez nich wiarę za parodię religii, co w konsekwencji doprowadziło do niedopuszczalnej oceny przez organ państwa prawowitości przekonań religijnych wnioskodawców;
- 3 art. 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 231, poz. 1965 ze zm.) [„Ustawa”] poprzez nieuprawnione dokonanie przez organ oceny prawowitości przekonań wnioskodawców w zakresie wyznawanej wiary;
- 4 art. 6 k.p.a. polegające na przekroczeniu przez Ministra Administracji i Cyfryzacji uprawnień organu rejestrowego poprzez dokonanie przedsądu w postępowaniu rejestrowym w przedmiocie dokonania wpisu do Rejestru kościołów i związków wyznaniowych w postaci badania prawowitości

wyznawanej wiary przez wnioskodawców, w sytuacji, w której obowiązkiem organu rejestrowego była weryfikacja wniosku o wpis do Rejestru pod względem formalnym oraz zbadanie istnienia bądź nieistnienia przesłanek negatywnych skutkujących wpisem bądź odmową wpisu do Rejestru.

- 5 art. 7, 8, 77 § 1 k.p.a. polegające na oparciu rozstrzygnięcia organu na nierzetelnej opinii ekspertów, której sporządzenie było bezcelowe, gdyż jak wskazano powyżej badanie prawowitości wyznań religijnych w postępowaniu o wpis do Rejestru kościołów i związków wyznaniowych na gruncie EKPC, Konstytucji RP oraz Ustawy jest niedopuszczalne oraz,

przypisywanie Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu wyrażenia w wyroku z dnia 14 listopada 2003 r., I SA 654/02 opinii dotyczącej charakteru obrzędu religijnego oraz w konsekwencji stwierdzenie jaki rodzaj organizacji można uznać za wspólnotę religijną w sytuacji w której, było to stanowisko organu rejestrowego wyrażone w decyzji odmawiającej wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych „Zakonowi Kontemplariuszy Mocy”, uchylonej wyżej wymienionym wyrokiem.

- 6 art. 107 § 3, 7, 8, 9 k.p.a. poprzez sporządzenie uzasadnienia decyzji w sposób niespełniający ustawowych wymagań, polegające na niewykazaniu dlaczego w ocenie organu postępowanie stało się bezprzedmiotowe, braku odniesień się do podniesionych przez wnioskodawcę argumentów dotyczących niedopuszczalności badania prawowitości wyznawanej wiary, braku odniesienia się przez organ co do złożonych w toku postępowania opinii prawnych.

- 7 art. 105 § 1 k.p.a., poprzez umorzenie postępowania w sytuacji, w której postępowanie o wpis do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych nie było bezprzedmiotowe, gdyż do organu rejestrowego została złożona wymagana przepisami Ustawa deklaracja o utworzeniu związku wyznaniowego oraz wnioski o rejestrację, który w ocenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego nie posiadał braków formalnych.

- 8 art. 153 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz.U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.) [„**p.p.s.a.**”] poprzez dopuszczenie ekspertyzy co do spełniania przez utworzony przez wnioskodawców związek wyznaniowy cech wspólnoty religijnej, która jest w postępowaniu rejestrowym niedopuszczalna oraz podważa istotę funkcjonowania organu rejestrowego.

na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. w zw. z art. 127 § 3 k.p.a. wnoszę o uchylenie w całości decyzji Ministra Administracji i Cyfryzacji 10 października 2014. znak DWRMNiE-WROA.6120.2014 i ponowne rozpoznanie sprawy w przedmiocie wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych Kościoła Latającego Potwora Spaghetti.

Uzasadnienie

Minister Administracji i Cyfryzacji umarzając postępowanie administracyjne w przedmiocie dokonania wpisu do Rejestru kościołów i innych Kościoła Latającego Potwora Spaghetti uznał, że obywatele wnioskujący o wpis nie utworzyli wspólnoty religijnej, o której mowa w art. 2 pkt 1 Ustawy. Powyższe stanowisko organ zajął w oparciu o opinię sporządzoną przez prof. dr. hab. Kazimierza Baneka oraz dr. Piotra Czarneckiego w dniu 17 października 2012 r. uznającą, że Kościół Latającego Potwora Spaghetti można uznać oraz nie można uznać za wspólnotę religijną.

Ad.1 - 3

Minister Administracji i Cyfryzacji działając jako organ rejestrowy w postępowaniu w przedmiocie wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych w oparciu o opinie ekspertów z dnia 17 października 2012 r. dokonał oceny czy grupa obywateli polskich składająca wniosek o rejestrację może utworzyć wspólnotę religijną. Organ rejestrowy posłużył się opinią, w której to religioznawcy uznali, że Kościół Latającego Potwora Spaghetti działający jako wspólnota wyznaniowa w USA należy to tzw. „joke religions”.

W konsekwencji powyższego organ rejestrowy arbitralnie uznał, że grupa 108 obywateli *„nie utworzyła związku wyznaniowego, gdyż istnieje prawdopodobieństwo (domniemanie), że grupie wnioskodawców nie chodzi o stworzenie własnej doktryny oraz o łączenie wokół niej grona wyznawców celem powołania do życia jakiejś nowej gminy wyznaniowej, lecz – o ośmieszanie zasad obowiązujących w innej religii”*.

Prawo do wyznawania religii zagwarantowane jest w Konstytucji RP.

Państwo polskie zgodnie z art. 53 ust. 1 Konstytucji każdemu zapewnia wolność wyznania i religii. Powyższa zasada została doprecyzowana w ust. 2, w którym to określono, że wolność religii obejmuje wolność wyznawania lub przyjmowania religii według własnego wyboru oraz uzewnętrzniania swojej religii.

Działania organu, który zakwestionował prawowitość przekonań religijnych wnioskodawców doprowadziła w konsekwencji do naruszenia konstytucyjnie przysługujących praw do wyznawania i uzewnętrzniania religii przez członków Kościoła Latającego Potwora Spaghetti.

Wskazywanie w decyzji, że w rzeczywistości wnioskodawcy nie utworzyli wspólnoty religijnej, lecz ich działanie polega na próbie ośmieszania istniejących wyznań stanowi naruszenie przez organ rejestrowy zasady bezstronności państwa w sprawach przekonań religijnych określoną w art. 25 Konstytucji.

Z uzasadnienia decyzji wynika, że w ekspertyzie religioznawców, która stała się podstawą do wydania decyzji umarzającej postępowanie wskazano, że celem powołania do życia Kościoła Latającego Potwora Spaghetti było ośmieszenie zasad obowiązujących w innej religii (w tym wypadku chrześcijańskiej). Działanie organu, który w toczącym się postępowaniu rejestrowym dokonał oceny prawowitości

przekonań religijnych uznając wyznawaną przez wnioskodawców religię za parodię stoi w opozycji do konstytucyjnej zasady neutralności i bezstronności a także wyrażonej w art. 10 Ustawy zasady świeckości państwa, jakim jest Rzeczpospolita Polska. Działanie takie jest niedopuszczalne, gdyż organ dokonał oceny prawowitości wierzeń wyznawanych przez wnioskodawców uznając je za parodię. Podczas gdy, wierni wierzą w bóstwo, jakim jest Latający Potwór Spaghetti i żyją według zasad przekazanych im przez wyznawane bóstwo. Tym samym wyznawanej religii nie można zarzucić posiadania cech parodii.

Organ, pomimo określonych Konstytucją zasad w zakresie bezstronności i dokonał arbitralnej oceny wyznawanej przez wnioskodawców wiary, ograniczając obywatelom prawo do wyznawania i uzewnętrzniania wyznawanej przez nich wiary w Latającego Potwora Spaghetti.

W piśmie z dnia 19 sierpnia 2014 r. wnioskodawcy wskazali, że organ rejestrowy nie jest uprawniony do oceny prawowitości przekonań oraz oceny czy wyznawana wiara jest wiara, gdyż ocena taka jest niemożliwa, a na gruncie EKPC jest niedopuszczalna. Do powyższego pisma dołączone zostały dwie opinie prawne.

Organ w uzasadnieniu decyzji całkowicie pomiął dokonaną argumentację prawną zawartą w opiniach ograniczając się wyłącznie do wymienienia, że takie opinie zostały sporządzone oraz załączone do akt postępowania.

Z uwagi na powyższe koniecznym jest przedstawienie we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy argumentacji prawnej zawartej w opiniach celem umożliwienia organowi rejestrowemu odniesienie się do podnoszonych zarzutów.

Jak było podnoszone w załączonych opiniach oraz w stanowisku wnioskodawców „*art. 9 EKPC wyłącza dokonywanie przez państwo jakiegokolwiek oceny prawowitości przekonań religijnych, czy sposobów, w jaki wiara jest uzewnętrzniania*” [tak w: ETPC, sprawa 45701/99 Metropolitan Church of Besarabia i inni v. Mołdawia, wyrok z dnia 13 grudnia 2001 r., pkt 117. Jim Murdoch, Protecting the right to freedom of thought, conscience and religion under the European Convention on Human Rights, Council of Europe, 2012, s. 59. ETPC, sprawa 72881/01 Moscow Branch of the Salvation Army v. Rosja, wyrok z dnia 5 października 2006 r., pkt 57. Marek Antoni Nowicki, Komentarz do art.9 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Lex]. Dlatego też działanie Organu, który winien był rozpoznać wniosek w wpis do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych w oparciu przepisy Działu III Ustawy z uwagi na dokonanie nieuprawnionej oceny prawowitości przekonań religijnych uznać należy za sprzeczne z określonym w art. 9 EKPC prawem wolności myśli, sumienia i wyznania.

Zarówno przepisy EKPC, Konstytucji oraz Ustawy wprowadzają ograniczenia dotyczące tych zasad, lecz jest to możliwe wyłącznie z uwagi na interesy bezpieczeństwa publicznego, ochronę porządku publicznego, zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób (art. 9 ust. 2 EKPC, art. 31 ust. 3 Konstytucji, art. 33 ust. 3 Ustawy). Dlatego też rola konstytucyjnego organu, jakim

jest Minister Administracji i Cyfryzacji w przypadku postępowania o wpis do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych ogranicza się wyłącznie do charakteru rejestracyjnego. Zgodnie z poglądami wyrażonymi na gruncie przestrzegania przepisów EKPC w zakresie rejestracji związków wyznaniowych tworzenie Kościołów i innych związków wyznaniowych uzależnione jest wyłącznie od swobodnie powziętej decyzji samych wyznawców [tak w: L. Wiśniewski, Wolność sumienia i wyznania w europejskiej konwencji praw człowieka i w prawie polskim, Państwo i Prawo nr 8/1991, str. 21]. Dlatego też prawo krajowe jest zgodne z EKPC tak długo, jak organ administracyjny ma uprawnienia wyłącznie rejestracyjne oraz do badania kwestii formalnych [tak w: ETPC sprawa 18748/98 *Manoussakis i inni v. Grecja*, wyrok z dnia 26 września 1996 r. pkt 47]. Dlatego też organ pozornie wydając decyzję umarzającą postępowanie dokonał odmowy rejestracji Kościoła Latającego Potwora Spaghetti, którego podstawą była dezaprobata dla aksjologicznego fundamentu tego związku. Takie działanie uznać należy za niedopuszczalne [tak w: ETPC wyrok z 19 maja 2004 r. w sprawie *Gusinsky v. Rosja* oraz w wyroku z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie *Cebotari v. Mołdawia*].

W świetle zapadłych przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka orzeczeń organ państwowy nie ma prawa badać czy czyjeś wierzenia są religią czy nie są, czy są według organu żartem, czy nie są żartem. Wiara w byty transcendentne zawsze jest kwestią indywidualnych przekonań i jest ona całkowicie niemierzalna i nieweryfikowalna w jakikolwiek sposób, co jest cechą charakterystyczną wiary [tak w: wyroku ETPC z 10 czerwca 2010 r. w sprawie *Jehovah's Witnesses of Moscow v. Rosja* skarga nr 302/02, w §99].

Dlatego też należy w pełni podzielić pogląd wyrażony przez adw. dr Magdalena Matusiak Frączczak oraz r.pr. dr. Marcina Górskiego wyrażony w złożonej do akt sprawy opinii, że *„Odmowa jego realizacji [rejestracji Kościoła Latającego Potwora Spaghetti], z powodu arbitralnego uznania określonego wyznania za joke religion, stanowiłaby przejaw dyskryminacji w dostępie do swobód gwarantowanych Konwencją. Należy wyraźnie w tym miejscu podkreślić, że specyfika wykonywania swobody myśli, sumienia i wyznania polega na inherentnej nieweryfikowalności formuły religijnej stanowiącej aksjologiczną podstawę Kościoła czy związku wyznaniowego, jakkolwiek ta formuła nie wydawałaby się zabawna dla przedstawicieli innych wyznań czy osób bezwyznaniowych, a próba jej weryfikacji zawsze będzie prowadzić do naruszenia art. 9 Konwencji, o ile będzie wykroczać poza jedyne dopuszczone tym przepisem względy, wymienione w jego ust. 2.”*

Odmowa rejestracji poprzez umorzenie postępowania stanowiło również naruszenie zasady wyrażonej w art. 9 Ustawy tj braku poszanowania państwa do nowopowstałego związku wyznaniowego, poprzez uznanie go poprzez organ Rzeczypospolitej Polski za *joke religion*. Tym samym organ pozbawił przysługujących Kościołowi Latającego Potwora Spaghetti gwarancji wolności sumienia i wyznania takich jak swoboda wypełniania przez związek wyznaniowy funkcji religijnych oraz równouprawnienia związku bez względu na formę uregulowania jego sytuacji prawnej.

Ad 4

Zgodnie z art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Powyższa zasada wyrażona w kodeksie postępowania administracyjnego nakłada na organ prowadzący prowadzenie postępowania wyłącznie w oparciu o obowiązujące przepisy prawa podczas rozpoznawania sprawy administracyjnej.

Procedura rejestracji związku wyznaniowego określona jest w dziale III Ustawy pt. „*Rejestracja kościołów i innych związków wyznaniowych*”. Przepisy art. 30-38 określają wyczerpujące i wyłączne uprawnienia organu rejestrowego podczas prowadzenia postępowania w przedmiocie wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych.

Złożenie Ministrowi Administracji i Cyfryzacji deklaracji o utworzeniu kościoła lub innego związku wyznaniowego i wniosku o wpis tego związku o wpis do rejestru inicjuje postępowanie rejestrowe [art. 30 Ustawy].

Z konstrukcji wyżek wymienionego przepisu wynika, że to grupa obywateli inicjująca postępowanie rejestrowe własnym aktem decyduje czy tworzy kościół lub wspólnotę religijną, natomiast zadaniem organu rejestrowego jest zbadanie kompletności wniosku [art. 32 Ustawy] oraz analiza czy istnieją przesłanki negatywne [art. 33 ust. 3 Ustawy].

Żaden z przepisów Ustawy Działu III nie uprawnia organu do prowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego będącego przedsądem czy też *quasi* postępowaniem przedrejestracyjnym dotyczącym określenia czy wyznawana przez wnioskodawców wiara w ocenie organu jest wystarczająco prawowita.

Skoro Ustawodawca posługuje się sformułowaniem „*złożenie deklaracji o utworzeniu związku wyznaniowego*” oznacza to, że organ przyjmuje do wiadomości, że grupa obywateli taki związek wyznaniowy utworzyła, o czym informuje organ poprzez złożenie deklaracji o jego utworzeniu.

Organ rejestrowy, będący związany zasadą określoną w art. 6 k.p.a. winien był otrzymując deklarację o utworzeniu związku wyznaniowego oraz wniosku o wpis do rejestru rozpocząć procedurę rejestracji zgodnie z przepisami Działu III Ustawy, tj. dokonać analizy kompletności wniosku (przy czym Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt I SA/Wa 1517/13 stwierdził, że wniosek był kompletny i nie posiadał żadnych braków formalnych). Następnie organ powinien dokonać analizy, czy nie istnieją przesłanki negatywne określone w art. 33 ust. 3 Ustawy (postanowienia stojące w sprzeczności z przepisami ustaw chroniącymi bezpieczeństwo i porządek publiczny, zdrowie, moralność publiczną, władzę rodzicielską albo podstawowe prawa i wolności innych osób). W przypadku stwierdzenia, że takie przesłanki nie istnieją organ powinien dokonać wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych.

Natomiast działania organu w toczącym się postępowaniu stojące w sprzeczności z przepisami regulującymi tryb postępowania w przedmiocie wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych poprzez badanie prawowitości przekonań religijnych wnioskodawców noszą znamiona działania nieznanego oparcia w przepisach prawa, czyli sprzecznych z art. 6 k.p.a.

Ad 5

Wnioskodawcy w pełni podtrzymują wyrażony pogląd, że wywołana w toku postępowania opinia religioznawców jest bezprzedmiotowa, a także na gruncie EKPC, Konstytucji RP oraz Ustawy niedopuszczalna, wskazują także, że oparcie się organu o wnioski wynikające z opinii w toku postępowania rejestrowego w istocie podważa kompetencje Ministra Administracji i Cyfryzacji jako organu rejestrowego [tak w wyroku WSA w Warszawie z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt I SA/Wa 1517/13],

Dodatkowo wnioskodawcy podnoszą, że opinia ta jest również opinią nierzetelną gdyż ocena zawarta w opinii nie odnosi się do związku wyznaniowego utworzonego przez wnioskodawców, a także nie sporządzono została ona o dokumenty rejestrowe znajdujące się w toku postępowania.

Kwestie dotyczące bezprzedmiotowości oraz niedopuszczalności opinii zostały wyjaśnione w punktach dotyczących zarzutów 1-3 do decyzji, poniżej wnioskodawcy wskazują na argumenty świadczące o nierzetelności opinii.

W uzasadnieniu decyzji organ odnosząc się do zarzutów wnioskodawców dotyczących braku zbadania przez osoby opiniujące statutu Kościoła Latającego Potwora Spaghetti oraz doktryny religijnej tego związku wyznaniowego wskazuje, że zgodnie z § 1 pkt 1 umowy zawartej pomiędzy Skarbem Państwa - Ministrem Administracji i Cyfryzacji zamówiona ekspertyza powinna zostać sporządzona w oparciu o te dokumenty. Jednakże z analizy akt administracyjnych nie wynika, że dokumenty te zostały przekazane osobom opiniującym.

Dlatego też koniecznym jest ponowne przedstawienie procesu powstania opinii kwestionowanej przez wnioskodawców.

Pismem z dnia 11 września 2012 r. Pan Józef Różański – Dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji informuje Panią Edyta Szostak – Dyrektor Generalna w MAiC, że Departament Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MAC zamierza zlecić wykonanie ekspertyzy, której celem będzie ocena dokumentów złożonych w sprawie. Dodatkowo z w/w pisma wynika, że opinię sporządzi zespół powołany w Instytucie Religioznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, składający się z dwóch osób: prof. dr. hab. Kazimierza Baneka oraz dr. Piotra Czarneckiego.

Kolejnym dokumentem w sprawie opinii jest dwustronicowe pismo z dnia 28 września 2012 r. kierowane do Pana dr. hab. Tomasza Sikory – Dyrektora Instytutu Religioznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego zwracające się z prośbą o sporządzenie ekspertyzy, zawierającej ocenę części dokumentacji złożonej przez Kościół Latającego Potwora Spaghetti.

Następnie w aktach sprawy znajduje się potwierdzenie transmisji faksu z dnia 1 października 2012 r. dwustronicowego dokumentu wysłanego z MAiC do Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W odpowiedzi, na powyższy dwustronicowy faks sporządzona została opinia przez osoby wskazane w piśmie z dnia 11 września 2012 r. Opinia ta nosi datę 22 października, jednakże na końcu opinii znajduje się data 17 października 2012 r., wymienieni są prof. dr hab. Kazimierz Banek oraz dr Piotr Czarnecki. Przy czym ta opinia została podpisana wyłącznie przez Dyrektora Instytutu Religioznawstwa UJ dr. hab. Tomasza Sikorę.

W aktach sprawy oprócz sygnału transmisji faksu nie znajduje się żaden dokument potwierdzający dokonanie jakiegokolwiek innej korespondencji pomiędzy organem a Uniwersytetem Jagiellońskim.

Opinia z października 2012 r. w swojej treści nie odnosi się do dokumentów rejestrowych złożonych w toczącym się postępowaniu.

W dalszej części akt administracyjnych znajdują się m.in. kolejne propozycje umowy, której przedmiotem jest sporządzenie wykonanej już opinii oraz pisma informujące pełnomocników 106 wnioskodawców, będącymi również wnioskodawcami, że sporządzona zostanie opinia, która już została sporządzona.

W toku negocjacji treści umowy pomiędzy organem rejestrowym a Uniwersytetem Jagiellońskim ostatecznie ustalono, że oddana już gotowa opinia zostanie dopiero wykonana, a załącznikami do umowy będzie statut Kościoła Latającego Potwora Spaghetti oraz doktryna tegoż kościoła. Wskazać tu należy, że zarówno dwustronicowe pismo wysłane faksem w dniu 1 października 2012 r., jak i projekt umowy z dnia 15 listopada 2012 r. nie zawierał informacji o przekazanych osobom opiniującym dokumentach. Na powyższe uchybienia zwróciła uwagę opiniująca projekt umowy z dnia 15 listopada 2012 r. r.pr. Barbara Guzikowska, która w uwadze, do § 1 pkt 1 zwróciła się z zapytaniem kiedy i jakie dokumenty zostały przedstawione przez zamawiającego (organ rejestrowy).

Dopiero propozycja umowy datowana na dzień 21 stycznia 2013 r., która została ostatecznie podpisana wymienia, załącznikiem do umowy na wykonanie sporządzonej w październiku 2012 r. opinii są: statut kościoła oraz doktryna kościoła. Przy czym wskazać należy, że w poprzedniej wersji umowy z jej treści wynikało, że bliżej nieokreślone dokumenty zostały jedynie przedstawione wykonawcy.

Po zawarciu umowy datowanej na dzień 21 stycznia 2013 r. pełnomocnicy wnioskodawców zostali poinformowani, że zostanie sporządzona opinia (przy czym opinia ta została już sporządzona i znajdowała się w aktach sprawy począwszy od października 2012 r.). Następnie do organu rejestrowego przesłana została opinia datowana na 1 lutego 2013 r., której treść jest tożsama ze znajdującą się już w aktach sprawy opinią z października 2012 r. Również na końcu „nowej opinii” znajduje się data 17 października 2012 r., przy czym tę wersję opinii podpisali już prof. dr hab. Kazimierz Banek oraz dr Piotr Czarnecki.

Dlatego też w świetle analizy akt administracyjnych oraz treści opinii uznać należy, że opinia nie została sporządzona na podstawie dokumentów rejestracyjnych, gdyż treść umowy była sporządzona dopiero po wykonaniu opinii, a skoro treść opinii przesłanej organowi rejestrowemu jest identyczna z treścią opinii, która została sporządzona w oparciu o dwustronicowy faks będący pismem z dnia 28 września 2012 r., który nie zawierał w swojej treści żadnych dokumentów złożonych w trakcie rejestracji.

Dodatkowo wnioskodawcy podnoszą, że do pisma złożonego w trakcie postępowania rejestrowego została złożona opinia zatytułowana *„Ekspertyza w przedmiocie wpisu Kościoła Latającego Potwora Spaghetti do rejestru Kościołów i innych związków wyznaniowych”*.

W ekspertyzie złożonej przez wnioskodawców podnoszone były kwestie co do braku rzetelności sporządzonej na zlecenie organu opinii, w szczególności oparciu się przez osoby opiniujące na zlecenie organu rejestrowego na innych informacjach niż dokumenty rejestrowe. Co więcej z ekspertyzy złożonej przez wnioskodawcy wynika, że podsumowanie opinii wykonane na zlecenie organu rejestrowego *„Przed wszystkim jednak musi pojawić się refleksja natury zasadniczej: czy jest możliwe, aby jakaś grupa ludzi w miarę rozsądnych i w miarę wykształconych w sposób poważny traktowała tezę, iż w rzeczywistości istnieje Latający Potwór Spaghetti, który stworzył wszechświat, jest wszechmogący i wszechwiedzący”* jest przejawem braku profesjonalizmu. Jak dalej wskazuje autor ekspertyzy *„Otóż zarzucanie jakiegokolwiek doktrynie religijnej nieracjonalności to, nawet w zakresie apologetyki, argument chybiony – nie istnieją wszakże religie racjonalne. Już Immanuel Kant doszedł do wniosku, że jakakolwiek próba stworzenia rozumownego dowodu na istnienie bytu nadprzyrodzonego jest bezcelowa. Z poglądem, że jakaś religia może być racjonalna nie powinien się zgodzić nawet jej gorliwy wyznawca – wszak gdyby wiara oparta była na przesłankach racjonalnych nie byłaby wiarą, a wiedzą”*.

W świetle powyższego opinia wywołana przez organ rejestrowy jest zarówno bezprzedmiotowa, niedopuszczalna jak i nierzetelna.

Organ rejestrowy w swoich rozstrzygnięciach dwukrotnie przywoływał wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 listopada 2003 r., sygn. akt I SA 654/02.

W uzasadnieniu decyzji znajduje się następujący fragment: *„Jak stwierdził w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 listopada 2003 r. Naczelny Sąd Administracyjny (I SA 654/02), za obrzęd religijny należy uważać zespół czynności i praktyk mających znaczenie symboliczne, uświęconych tradycją, towarzyszących uroczystości religijnej, dający wyraz czci (kultu) wobec sacrum. Zatem za wspólnotę religijną nie można uznać organizacji, która choć deklaruje charakter religijny, nie ma obrzędów polegających na oddawaniu czci sacrum”.*

Wnioskodawcy uznają, że prezentowanie w decyzjach administracyjnych stanowiska wyrażanego przez sądy administracyjnego jest działaniem, które należy uznać za prawidłowe, jednakże tylko i wyłącznie w przypadku, gdy cytowane stanowiska są rzeczywiście stanowiskiem wyrażonym przez sąd.

W przypadku w/w wyroku przywołany przez organ rejestrowy fragment jednakże nie jest stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, lecz stanowiskiem organu rejestrowego wyrażonego w decyzji odmawiającej wpisu do Rejestru Kościołów i innych związków wyznaniowych Zakonowi Kontemplariuszy Mocy. Co więcej z uzasadnienia przywołanego przez organ wyroku wynika, że Naczelny Sąd Administracyjny w ogóle nie badał kwestii oceny wspólnoty religijnej w rozumieniu art. 2 ust. 1 Ustawy, lecz uchylił decyzję organu rejestrowego z uwagi na istnienie przesłanki wznowieniowej, gdyż w toku postępowanie okazało się, że organ swoim działaniem doprowadził do sytuacji, w której strony postępowania nie brały udziału bez swojej winy.

Działanie organu polegające na przypisywanie Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu poglądów, bądź opinii tegoż organu rejestrowego, w dodatku negatywnych dla wnioskodawców, skutkujących umorzeniem postępowania nie jest przykładem prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie do organów administracji publicznej.

Ad 6

Uzasadnienie decyzji zawiera 21 stron, jednakże właściwa część uzasadnienia dotycząca umorzenia postępowania znajduje się na 3 ostatnich stronach, gdyż pozostałe 18 stron uzasadnienia stanowi powtórzenie uzasadnień zapadłych uprzednio rozstrzygnięć w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Organ rejestracyjny umarzając postępowanie nie sporządził uzasadnieniu decyzji zgodnego z wymogami określonymi w art. 107 § 3 k.p.a., uzasadnienie także nie jest zgodne z zasadą przekonywania wyrażoną w art. 9 k.p.a. Z treści uzasadnienia wnioskodawcy nie są w sposób odszyfrować, dlaczego postępowanie zostało

umorzone. Organ nie wyjaśnił dlaczego w jego ocenie postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Bez wątpienia fragment uzasadnienia, który wydaje się być częścią uzasadnienia faktycznego które ogranicza się do następującej treści: *„Po przeanalizowaniu całości materiałów, włącznie z ekspertyzą przygotowaną przez Instytut Religioznawstwa UJ, organ rejestrowy stwierdził, że obywatele nie utworzyli wspólnoty religijnej, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania tj. w celu wyznawania i szerzenia wiary religijnej, posiadające własny ustrój, doktrynę i obrzędy kultowe. Odnosząc tę kwestię bezpośrednio do bezprzedmiotowości postępowania należy zauważyć, iż ustalenia poczynione przez Ministra Administracji i Cyfryzacji, co do celu utworzenia Kościoła Latającego Potwora Spaghetti, skutkuje uznaniem, że wspólnota jak Kościół Latającego Potwora Spaghetti nie spełnia przesłanek aby być przedmiotem postępowania o wpis do Rejestru Kościołów i innych związków wyznaniowych”*

Z powyższego nie wynika jakich przesłanek Kościół Latającego Potwora Spaghetti nie spełnia, aby być przedmiotem postępowania. Obowiązkiem organu jest wyczerpujące wyjaśnienie jakim kieruje się organ przy załatwieniu sprawy. Samo wskazanie, że organ stwierdził, że obywatele nie utworzyli wspólnoty religijnej oznacza, że decyzja organu jest decyzją uznaniową. W żadnym przepisie Ustawy nie znajduje się sformułowanie charakterystyczne dla tego typu rozstrzygnięć organu administracji czyli „organ może” Natomiast treść uzasadnienia wskazuje, że organ umarzając postępowanie wydał decyzję uznaniową. Organ powołał się również na rzekomą analizę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, jednakże w uzasadnieniu decyzji oprócz wymienienia złożonych przez wnioskodawców opinii, organ rejestrowy całkowicie pomija zarówno treść opinii, jak i wnioski z nich płynące. Natomiast zgodnie z obowiązkiem spoczywającym na organie wydającym decyzję jest wskazanie dlaczego *innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej*. W przypadku toczącego się postępowania innymi materiałami dowodowymi są bez wątpienia złożone opinie dotyczące zarówno niedopuszczalności badania prawowitości badania przekonań religijnych wnioskodawców, jak i braku rzetelności opinii sporządzonej przez Instytut Religioznawstwa UJ. Skoro wnioskodawcy złożyli do materiału dowodowego te opinie to organ rejestrowy prowadzący postępowanie obowiązany był ustosunkować się do wniosków z nich płynących. Pominięcie istotnych kwestii podnoszonych w opiniach przez organ w uzasadnieniu decyzji świadczy o wadliwości całej decyzji.

Ad 7

Wydając decyzje organ rejestrowy naruszył także art. 105 § 1 k.p.a., gdyż wbrew nieuprawnionej ocenie organu postępowanie nie jest bezprzedmiotowe.

Jak było wskazywane w uzasadnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniosek spełniał wszelkie wymogi formalne. Kościół Latającego Potwora Spaghetti powstał w celu wyznawania i szerzenia wiary religijnej, posiadające własny ustrój, doktrynę i obrzędy kultowe.

Dlatego też niezgodne z rzeczywistością jest twierdzenie organu rejestrowego jakoby wnioskodawcy nie utworzyli wspólnoty religijnej.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rejestrowy wskazuje, że elementami statuującymi wspólnotę religijną są:

Wyznawanie i szerzenie wiary religijnej, które w przypadku Kościoła Latającego Potwora Spaghetti jest realizowane poprzez spotkania pastafarian w wielu miastach Polski, na których wspólnie oddawana jest cześć Latającemu Potworowi Spaghetti, spożywając spaghetti. Podczas spotkań następuje wymiana poglądów dotyczących wiary, doktryny, znaczenia wiary w życiu codziennym przekazywanie informacji o powstaniu Kościoła Latającego Potwora Spaghetti.

W niektórych miastach, takich jak Gdańsk czy Poznań, spotkania odbywają się regularnie, w każdy pierwszy piątek miesiąca. Spotkania te są organizowane od samego początku jawnej działalności Kościoła Latającego Potwora Spaghetti, od 2011 roku. Organizowane są również ogólnopolskie spotkania Pastafarian, na których oddawana jest cześć Latającemu Potworowi Spaghetti, następuje wymiana spostrzeżeń dotycząca poszczególnych gmin wyznaniowych na terytorium Polski. Wierni Kościoła Latającego Potwora Spaghetti obecni są także na festiwalu Woodstock, gdzie w atmosferze tolerancji religijnej przedstawiają uczestnikom festiwalu zasady wiary w Latającego Potwora Spaghetti.

Dowód: przykładowe wydruki dotyczące spotkań wyznawców Latającego Potwora Spaghetti

Dodatkowo odbywają się spotkania wielebnych Kościoła Latającego Potwora Spaghetti przybliżające uczestnikom spotkań zasady religii, dogmaty wiary obrzędy, rozwój religii w Polsce. Spotkania takie oprócz szerzenia wiary w Latającego Potwora Spaghetti mają na celu budowanie szeroko rozumianej tolerancji religijnej w Polsce.

Dowód: Relacja ze spotkania pastafarian z wrocławskiej gminy KLPS ze studentami kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego.

W zakresie występowania we wspólnocie religijnej obrzędów kultowych wskazać należy dwie ceremonie zaślubin przeprowadzone w obrządku pastafariańskim. Pierwszy ślub odbył się w Łodzi, drugi ślub odbył się w Warszawie. Ślubu udziela kapłan, nazywany zwyczajowo wielebny, który tradycyjnie nosząc strój Pirata jest świadkiem przysięgi małżeńskiej dwojga osób składanej sobie wzajemnie przed Latającym Potworem Spaghetti.

Dowód: wydruki ze stron internetowych relacjonujące ceremonie ślubne

Dla pastafarian piątek jest dniem świętym, który należy odpowiednio celebrować. Pastafarianie nie mają obowiązku uczestniczenia w tym czasie w żadnej ceremonii. Jednakże w trakcie piątku, w miarę możliwości powinni zjeść danie, które ma w składzie makaron.

Wyznawcy Latającego Potwora Spaghetti obchodzenie następujące pastafariańskich święta:

"Święta" (24 - 26 grudnia)

Czas przypadający na zimowe przesilenie, przez co w tym samym okresie przypada także chrześcijańskie Boże Narodzenia, a często także święta innych religii, jak np. żydowskie chanuka. Pastafarianie nazywają je po prostu "Świątami", przez co zwrot "wesołych Świąt" jest wspólny dla wszystkich. Każdy pastafarianin celebrować Święta jakkolwiek mu się podoba, ważnym jest jednak aby spędził ten czas z bliskimi, rodziną lub przyjaciółmi, a jeżeli nie jest to możliwe, by każdego dnia chociaż raz ich dobrze wspominał.

"Pastehach" (26 marca- 2 kwietnia)

Święto przypadające na początek wiosny. Niejednokrotnie pokrywa się w czasie z żydowskim świętem "Pesach". W tym czasie zaleca się spożywanie w jeszcze większym natężeniu ciała Jego Makaronowości, czyli makaronu pod postacią różnych dań. Pastafarianie sławią wtedy również widoczne efekty dotknięcia Jego Makaronowatą Odnogą, każdy też powinien wspomnieć, jak sam został dotknięty i w jaki sposób Latający Potwór Spaghetti wpłynął na jego życie.

"Ramendan" (9 lipca - 7 sierpnia)

Nie należy mylić tego święta z muzułmańskim świętem Ramadanu, chociaż często te święta są czasowo zbieżne. W tym czasie Pastafarianie starają się spożywać dużo spaghetti i przy takim posiłku rozmyślają nad starymi dobrymi studenckimi czasami i chwalą Jego Makaronowatość za to jak wiele udało nam się im osiągnąć od tego czasu za Jego sprawą.

„Dzień mówienia niczym pirat” (19 września)

Celebrowanie dnia „mówienia niczym pirat”, który odbywa się co roku 19 września, jako wyraz szacunku dla pirackich korzeni Pastafarian. Tego dnia pastafarianin powinien starać się mówić "po piracku", czyli w taki sposób, jak czynili to nasi religijni przodkowie. Celem tego jest, aby współcześni pastafarianie mogli chociaż w najmniejszym stopniu poczuć, jak wyglądało życie dawnych piratów.

Wskazać należy, że niejednokrotnie pastafariańskie święta pokrywają się czasowo, a nawet z nazwy, z świętami innych religii. Wynika to z okoliczności, że w przeszłości, kiedy wyznawcy Latającego Potwora Spaghetti pozostawali w ukryciu, starali się oni brać udział w towarzyskim i rodzinnym życiu społeczności, wśród których zamieszkiwali. Pastafarianie szanują każdą religię, czego wyrazem jest właśnie podobieństwo do czasu i nazw świąt, które obchodzili i obchodzą nadal ich bliźni innowiercy.

Ustrój Kościoła Latającego Potwora Spaghetti zawarty jest w statucie, natomiast doktryny zostały przedstawione organowi rejestrowemu.

Wskazać również należy, że również religioznawcy w opinii sporządzonej na zlecenie organu rejestrowego wskazują, że *„w ruchu tym występują wszystkie zewnętrzne elementy religii (doktryna, kult organizacja)”*

Dlatego też bezpodstawnym jest stanowisko organu rejestrowego stwierdzającego wbrew złożonym w toku postępowania dokumentom oraz opinii jakoby Kościół Latającego Potwora Spaghetti nie został utworzony w celu wyznawania i szerzenia wiary religijnej, posiadający własny ustrój, doktrynę i obrzędy kultowe.

Zważywszy, że decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie niezbędnym jest jej uchylenie i ponowne rozpatrzenie sprawy zgodnie z przepisami Działu III Ustawy.

Ad 8

Wnioskodawcy wskazują również, że poza niedopuszczalnością dopuszczenia opinii ekspertów co do spełniania przez utworzony przez wnioskodawców związek wyznaniowy cech wspólnoty religijnej działanie takie w istocie podważa istotę funkcjonowania organu rejestrowego. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt I SA/Wa 1517/13 *„dopuszczenie ekspertyzy co do spełnienia przez wnioskodawcę wymogów formalnych składanego wniosku podważa istotę organu rejestrowego”*.

Zgodnie z Ustawą właściwym organem w postępowaniu rejestrowym jest minister właściwy do spraw wyznań religijnych. Dlatego też wszelkie kwestie dotyczące tego postępowania leżą w wyłącznej kompetencji Ministra Administracji i Cyfryzacji. Do dokonania wpisu do Rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych nie są potrzebne wiadomości specjalne, gdyż postępowanie to ma charakter wyłącznie rejestrowy.

Prowadzenie postępowania, które nie dotyczy rejestracji lecz badania prawowitości przekonań oraz prawdziwości wiary wprowadza dodatkowy nieznanym Ustawie wymóg formalny wniosku. Oparcie zaś rozstrzygnięcia zawartego o ekspertyzę, w której religioznawcy wydają rozstrzygnięcie podważa zarówno istotę funkcjonowania organu rejestrowego jak i może budzić wrażenie, że to nie organ rejestrowy wydał decyzję, lecz decyzja została wydana przez religioznawców sporządzających opinię.

Takie działanie stanowi naruszenie art. 153 p.p.s.a., gdyż Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku (I SA/Wa 1517/13) wskazał, że nie jest możliwym dopuszczanie ekspertyzy w tym zakresie.

Załączniki

- wydruki z przykładowych spotkań wyznawców Kościoła Latającego Potwora Spaghetti
- wydruki dokumentujące przebieg dwóch ślubów w obrzędzie Kościoła Latającego Potwora Spaghetti